

کتاب «درس‌هایی از هدفمندی یارانه‌ها» منتشر شد

کتاب «درس‌هایی از هدفمندی یارانه‌ها» به روایت محمدرضا فرزین، دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها در دولت‌های نهم و دهم منتشر شد. به گزارش فارس، این کتاب به روایت محمدرضا فرزین، دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها در دولت‌های نهم و دهم و پیرامون ماجراهایی درباره هدفمندی یارانه‌هاست که تاکنون از سوی مقامات دولتی منتشر نشده است. این کتاب در ۱۰ فصل تدوین شده و به زوایای منتشرنشده اجرای قانون هدفمندی یارانه‌ها در سال‌های ۸۷ تا ۹۲ پرداخته است. در این کتاب علاوه بر بررسی تاریخی اجرای هدفمندی یارانه‌ها و اقدامات رخ داده، قیل، حین و بعد از اجرای این قانون در دولت دهم و بیان جزئیات برخی تصمیمات و جلسات شکل گرفته در آن مقطع به اتفاق‌ها و تحلیل‌های رخ داده بعد از پایان دولت دهم و دولت بعدی نیز پرداخت شده و راهکارهایی در این زمینه با توجه به تجربه اجرای این قانون در سال ۸۹ مطرح شده است. کتاب مذکور در ۱۵۰ صفحه تدوین و توسط انتشارات نور علم منتشر شده است. کتاب درس‌هایی از هدفمندی یارانه‌ها با تدوین و تحقیق مهدی و میثم مهرپور به رشته تحریر آمده است. برای تهیه این کتاب می‌توانید به آدرس انتشارات نور علم واقع در تهران، خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، پلاک ۱۴ یا فروشگاه دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران مراجعه کرده یا شماره تلفن‌های ۰۵۸۸۰۶۶۴۰۶۶۴ و ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹ تماس بگیرید.

مرکز آمار ایران: داده‌فروشی دستور دولت است

به گزارش «فرهنگیستان»، چندی است که مرکز آمار ایران اقدام به فروش داده‌های تولیدی خود کرده است که به جهت هزینه بسیار بالای این داده‌های آماری، این اقدام با اعتراض پژوهشگران، دانشجویان و رسانه‌ها مواجه شده است. در همین زمینه سعید عباسی، مدیر کل دفتر روابط عمومی مرکز آمار ایران در مصاحبه با وسایط مرکز آمار ایران گفته است: «بر اساس مصوبه ۲۹ تیرماه ۱۳۹۸ هیات وزیران و مطابق ماده ۷۰ قانون «وصول برخی درآمدهای دولت و مصرف آن در موارد معین» مرکز آمار ایران موظف است در قبال ارائه خدمات اطلاع‌رسانی آماری، نقشه‌ها و نشریات آماری، هزینه‌های این گونه خدمات بر اساس تعرفه مصوب اخذ و درآمد آن را به خزانه کشور واریز کند.» وی ادامه داد: «قبلاً نیز کاربران با مراجعه مستقیم به واحد اطلاع‌رسانی مرکز آمار ایران، انواع نشریات چاپی و الکترونیکی و نیز بسته‌های اطلاعاتی سفارشی را خریداری می‌کردند.» وی افزود: «در راستای توسعه دولت الکترونیک با راه‌اندازی سامانه خدمات اطلاع‌رسانی آماری، کاربران می‌توانند بدون مراجعه حضوری و صرف زمان و هزینه، به روش کاملاً الکترونیک بر بستر اینترنت، خدمات آماری مورد نیاز خود را در ازای پرداخت هزینه بنابر تعرفه مصوب دریافت کنند.»

رشد ۲۷ درصدی مالیات بخش تولید خطرناک است

عباس علوی‌راد، اقتصاددان صندوق بین‌المللی پول و بانک جهانی هر دو در گزارش‌های اخیر خود مثبت‌شدن نرخ رشد اقتصادی ایران را در سال ۱۳۹۹ در محدوده کمتر از ۲/۰ درصد پیش‌بینی کرده‌اند. تئوری‌های اقتصادی تا حدودی تکلیف سیاست‌های مالی و به‌ویژه جهت‌گیری‌های مالیات شامل شرکت‌های تولیدی و خدماتی غیردولتی را در چرخه‌های اقتصادی شامل وضعیت کم‌مهر می‌بودن رشد اقتصادی مشخص کرده‌اند. لایحه بودجه سال ۹۹ نشان می‌دهد درآمدهای مالیاتی دولت معادل ۱۹۵ هزار میلیارد تومان پیش‌بینی شده که نسبت به قانون بودجه سال ۹۸ حدود ۱۳ درصد رشد داشته است. گزارش فصلی اقتصاد ایران در بهار ۹۸ که از سوی مرکز آمار ایران منتشر شده، نشان می‌دهد فقط ۷۶ درصد درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده و مصوب دولت در بودجه سال ۱۳۹۷ محقق شده است. اگرچه هیچ اطلاعات رسمی پیرامون عملکرد درآمدهای مالیاتی در هشت ماهه سال ۹۸ در دسترس نیست، لیکن شواهد موجود و چشم‌انداز رشد اقتصادی کشور در سال ۹۸ (حدود منفی ۹ درصد طبق پیش‌بینی نهادهای بین‌المللی) حاکی از آن است که تحقق درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده دولت در سال ۹۸ محقق نخواهد شد. لذا در شرایطی که اقتصاد ایران بعد از سال‌های ۹۷ و ۹۸ طبق پیش‌بینی‌ها قرار است وارد رشد مثبت نزدیک صفر شود، رشد درآمدهای مالیاتی دولت از طریق فشار بر شرکت‌های تولید و خدماتی غیردولتی (رشد حدود ۲۷ درصدی مالیات اشخاص حقوقی غیردولتی در لایحه بودجه ۹۹ نسبت به قانون بودجه ۹۸) اساساً سازنده نخواهد بود. از سوی دیگر، در حالی که سهم مالیات بر اشخاص حقوقی غیردولتی در بسیاری از اقتصادهای قدرتمند دنیا بین ۶ تا ۱۱ درصد است، این سهم در لایحه بودجه سال ۹۹ حدود ۱۶ درصد پیش‌بینی شده است. به نظر می‌رسد این سهم نیز متناسب با رشد اقتصادی کم‌مهر می‌باشد پیش‌بینی شده برای کشور در سال ۹۹ نیست؛ بنابراین نمایندگان محترم مجلس قادر خواهند بود در بررسی لایحه بودجه سال ۹۹، در جهت کاهش فشار مالیاتی بر شرکت‌های غیردولتی، دولت را مکلف کنند برای تحقق درآمدهای مالیاتی پیش‌بینی شده خود، به مقابله با فرارهای مالیاتی و حذف معافیت‌های مالیاتی غیرضروری در کشور بپردازند.

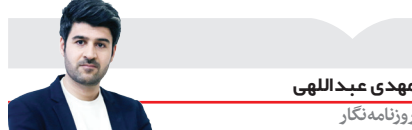
تلاش شبکه‌های خارج از کشور برای افزایش نرخ ارز در ایران

رئیس کل بانک مرکزی با بیان اینکه با موضوع نرخ ارز و نوسانات آن هیجانی برخورد نمی‌کنیم و ثبات را به بازار ارز برمی‌گردانیم، گفت: «بر اساس اطلاعات ما شبکه‌هایی در خارج از کشور برای افزایش نرخ ارز تلاش می‌کنند.» به گزارش تسنیم، عبدالناصر همتی در خصوص نوسانات اخیر نرخ ارز گفت: «صبر ما زیاد است و همان‌طور که در یک سال گذشته نرخ ارز را کنترل کردیم و متناسب با ارزش ذاتی آن نرخ‌ها تعدیل شد، اکنون نیز این تلاش را برای بازگرداندن ثبات به بازار ادامه می‌دهیم و امیدواری زیادی وجود دارد که شرایط به روال طبیعی گذشته بازگردد.» رئیس کل بانک مرکزی گفت: «با موضوع نرخ ارز و نوسانات آن هیجانی برخورد نمی‌کنیم و ثبات را به بازار ارز برمی‌گردانیم.» وی گفت: «شوک قیمتی بزین و فضای روانی که از داخل و خارج از کشور بر اقتصاد حاکم شد، بخشی از علت این افزایش قیمت ارز بود و از طرف دیگر فضا سازی‌ای که درباره لایحه بودجه سال آینده از دیروز انجام شد و تلاش کردند بگویند بودجه مشکل دارد و اقتصاد را پولی می‌کند، شوک‌هایی است که طرفداران بالاد بر نرخ ارز آن را ایجاد می‌کنند.»

اقتصاد

همزمان با رونمایی از بودجه سال ۹۹، رسانه‌های دولتی با بزرگ‌نمایی بودجه برخی نهادهای عمومی جنگ زرگری راه انداخته‌اند اما واقعیت چیز دیگری است

بودجه شرکت‌های دولتی ۴۷۶ برابر ۳۲ نهاد عمومی بحث برانگیز

مهدی عبداللهی

روزنامه‌نگار

«بودجه در اسارت؛ جدول ۱۷ بودجه در خدمت چه کسانی بود؟» اینها تنها بخشی از کلیدواژه‌هایی است که حسام‌الدین آشنا، مشاور رئیس‌جمهور و رئیس مرکز بررسی‌های استراتژیک نهاد ریاست جمهوری در همراهی با برخی رسانه‌های ضدانقلاب این روزها با رونمایی دولت از بودجه سال ۱۳۹۹ علم کرده‌اند. روزنامه «فرهنگیستان» طی سلسه گزارش‌هایی به بررسی وضعیت بودجه سال ۱۳۹۹ می‌پردازد، در اولین گزارش خود با بررسی‌های آماری و دریافت دیدگاه‌های کارشناسان اقتصادی، با پرده‌برداری از ۶ حفره در بخش منابع درآمد بودجه سال آینده، این ادعای دولت که بودجه سال آینده زیر تیغ جراحی رفته و اصلاحات ساختاری در تدوین آن مدنظر بوده و همچنین بودجه‌ای با شرایط تحریمی است را مورد نقد و بررسی قرار داد.

در دومین گزارش قصد داریم با بررسی بودجه سال آینده نهادهای عمومی، به این سوال پاسخ دهیم که آیا با حذف بودجه این نهادها که خدمات آنها مورد استفاده همه آحاد جامعه است، مشکل ساختاری بودجه دولت حل خواهد شد یا خیر؟ نتایج قابل‌تأمل است؛ از ۳۲ نهاد عمومی بررسی‌شده در این گزارش، بودجه ۲۲ نهاد عمومی از بودجه تنخواه شخص رئیس‌جمهور در سال آینده کمتر است.

همچنین بودجه ۲۲ نهاد عمومی معادل نزدیک به نیم‌درصد (دقیقاً حدود ۰/۶۴ درصد) کل بودجه ۴۸۴ هزار میلیارد تومانی کشور است. حال این سوال مطرح است بودجه‌ای که به‌طور پنهان با ۱۰۰ هزار میلیارد تومان کسری مواجه است، آیا با حذف سه هزار میلیارد تومان بودجه ۳۲ نهاد عمومی، مشکلس حل خواهد شد؟

سهم ۳۲ نهاد عمومی از بودجه کشور نزدیک به نیم‌درصد

برای درک بهتر جایگاه و سهم نهادهای عمومی از بودجه کشور، کافی است آمار و ارقام بودجه نهادهای عمومی را با کل بودجه عمومی دولت مقایسه کنیم. در این زمینه طبق داده‌های آماری، بودجه عمومی دولت در سال آینده حدود ۴۸۴ هزار میلیارد تومان خواهد بود. همچنین بررسی میزان بودجه ۳۲ نهاد عمومی نیز نشان می‌دهد میزان بودجه این ۳۲ نهاد طی سال آینده در مجموع

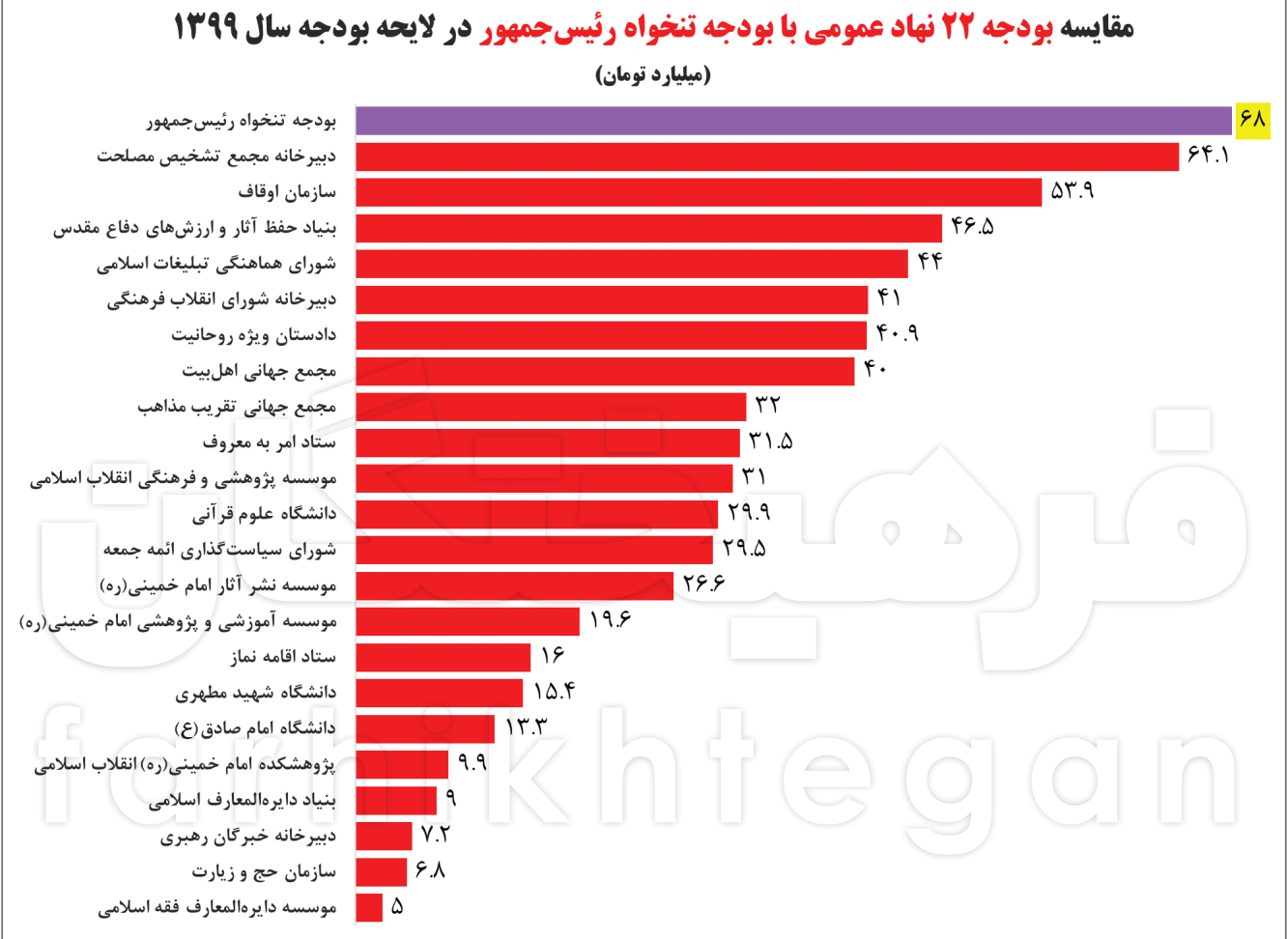
حدود سه‌هزار و ۱۱۷ میلیارد تومان خواهد بود. بر این اساس، سهم این ۳۲ نهاد عمومی از کل بودجه عمومی دولت در سال ۱۳۹۹ کمی بیش از نیم‌درصد (دقیقاً حدود ۰/۶۴ درصد) خواهد بود.

بودجه ۲۲ نهاد عمومی کمتر از تنخواه رئیس‌جمهور

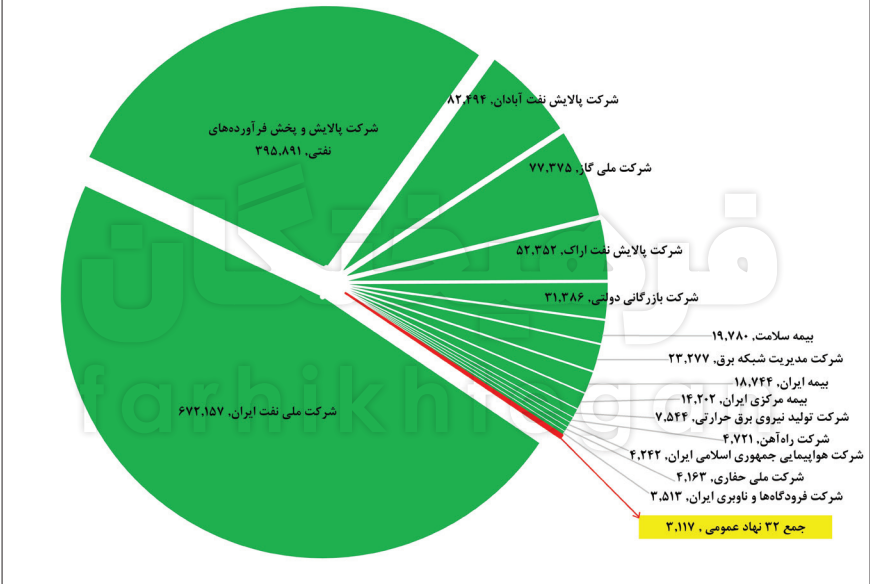
شاید جالب باشد بدانیم علاوه بر بودجه ۳۰۰ میلیارد تومانی نهاد ریاست جمهوری، شخص رئیس‌جمهور نیز سالانه بودجه‌ای تحت‌عنوان «نهاد ریاست جمهوری - هزینه‌های ضروری - کمک به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و دولتی» دارد که برای سال آینده مبلغ آن ۶۸ میلیارد و ۹۴ میلیون تومان تعیین شده

ردیف	شماره کد دستگاه‌ها در بودجه	نام موسسات	مبلغ بودجه (میلیارد تومان)
۱	۱۱۴۵۸۴	مرکز خدمات حوزه‌های علمیه	۷۹۹٫۶
۲	۱۱۴۵۲۵	شورای عالی حوزه‌های علمیه	۳۴۵
۳	۱۱۴۴۵۰	جامعه‌المصطفی	۳۵۸٫۷
۴	۱۱۴۵۲۵	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی	۲۳۵
۵	۱۱۴۳۵۰	سازمان تبلیغات اسلامی	۲۵۵٫۸
۶	۱۱۴۳۱۸	شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران	۱۹۲
۷	۱۱۳۶۳۵	نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها	۱۱۹٫۲
۸	۱۵۱۶۵۰	شورای نگهبان	۱۱۵٫۶
۹	۱۱۵۶۵۰	حوزه هنری	۸۷٫۵
۱۰	۱۱۴۵۲۵	شورای برنامه‌ریزی حوزه علمیه خراسان	۸۵
۱۱	۱۵۱۵۲۶	دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت	۶۴٫۱
۱۲	۱۵۹۵۵۰	سازمان اوقاف	۵۳٫۹
۱۳	۱۱۱۴۵۰	بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس	۴۶٫۵
۱۴	۱۱۴۵۱۲	شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی	۴۴
۱۵	۱۱۳۶۵۰	دبیرخانه شورای انقلاب فرهنگی	۴۱
۱۶	۱۵۸۵۱۷	دادستان ویژه روحانیت	۴۰٫۹
۱۷	۱۱۴۵۴۳	مجمع جهانی اهل‌بیت	۴۰
۱۸	۱۱۴۵۳۳	مجمع جهانی تقریب مذاهب	۳۲
۱۹	۱۱۴۳۵۰	ستاد امر به معروف	۳۱٫۵
۲۰	۱۱۴۳۱۵	موسسه پژوهشی و فرهنگی انقلاب اسلامی	۳۱
۲۱	۱۵۹۵۵۱	دانشگاه علوم قرآنی	۲۹٫۹
۲۲	۱۱۴۳۱۳	شورای سیاستگذاری ائمه‌جمعه	۲۹٫۵
۲۳	۱۱۴۵۳۵	موسسه نشر آثار امام‌خمینی(ره)	۲۶٫۶
۲۴	۱۱۴۳۵۰	موسسه آموزشی و پژوهشی امام‌خمینی(ره)	۱۹٫۶
۲۵	۱۱۴۳۱۵	ستاد اقامه نماز	۱۶
۲۶	۱۱۴۴۵۰	دانشگاه شهید مطهری	۱۵٫۴
۲۷	۱۱۴۴۶۵	دانشگاه امام‌صادق(ع)	۱۳٫۳
۲۸	۱۱۴۵۴۴	پژوهشکده امام‌خمینی(ره) انقلاب اسلامی	۹٫۹
۲۹	۱۱۴۳۱۱	بنیاد دایره‌المعارف اسلامی	۹
۳۰	۱۵۱۵۱۵	دبیرخانه خبرگان رهبری	۷٫۲
۳۱	۱۵۹۶۵۰	سازمان حج و زیارت	۶٫۸
۳۲	۱۱۴۳۱۷	موسسه دایره‌المعارف فقه اسلامی	۵
جمع ۳۲ نهاد عمومی			۳٫۱۱۷
منبع: استخراج از لایحه بودجه سال ۱۳۹۹			

مقایسه بودجه ۲۲ نهاد عمومی با بودجه تنخواه رئیس‌جمهور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

مقایسه میزان بودجه ۳۲ نهاد عمومی با ۱۵ شرکت دولتی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۹

بودجه ۳۲ نهاد عمومی معادل ۰/۲۱ درصد بودجه شرکت‌های دولتی

شاید به‌لحاظ ماهیت مقایسه بودجه شرکت‌های دولتی با بودجه نهادهای عمومی صحیح نباشد، اما حال که از «وحدان‌انلاین» BBC و صدای آمریکا گرفته تا حسام‌الدین آشنا مجلس را تشویق به ورود به بودجه نهادهای عمومی برای شفاف‌شدن عملکرد آنها می‌کنند، جالب است بدانیم بودجه شرکت‌های دولتی طی سال آینده حدود ۱۴۸۳ هزار میلیارد تومان خواهد بود که این مقدار ۲۷۶ برابر بودجه سه‌هزار و ۱۱۷ میلیارد تومانی ۳۲ نهاد عمومی است. همچنین بودجه سه‌هزار و ۱۱۷ میلیارد تومانی این ۳۲ نهاد عمومی معادل ۰/۲۱ درصد کل بودجه شرکت‌های دولتی است. لذا این روزها که از حجم عظیم بودجه نهادهای عمومی در برخی رسانه‌های معاند و برخی نزدیکان دولت بحث می‌شود، این سوال مطرح است که چرا امثال مشاور رئیس‌جمهور از لزوم ورود مجلس به بودجه ۱۴۸۳ هزار میلیارد تومانی شرکت‌های دولتی بحث نمی‌کند.

در این زمینه مجلسی‌ها سال‌هاست با این استدلال که مجلس وقت کافی برای رسیدگی به بودجه صدها شرکت دولتی را ندارد، این تاریخ‌خانه را به حال خود رها کرده‌اند. این استدلال از این منظر ناپخته است که بررسی‌ها نشان می‌دهد سال آینده از کل بودجه ۱۴۸۳ هزار میلیارد تومانی شرکت‌های دولتی، ۹۵ درصد آن مربوط به ۱۵ شرکت اول و ۵ درصد مابقی مربوط به بیش از ۱۰۰ شرکت دیگر خواهد بود. بر این اساس، به نظر می‌رسد در کنار دشمنی با نهادهای عمومی که خدمات اغلب این نهادها همانند حوزه هنری اتفاقاً به منتقدان بیش از سایر آحاد جامعه بوده، باید مطالبه شفاف‌سازی دخل و خرج بودجه ۱۴۸۳ هزار میلیارد تومانی شرکت‌های دولتی نیز مدنظر منتقد و حتی دشمن منصف هم قرار بگیرد. این مطالبه از آنجایی اهمیت دارد که براساس اظهارات حسین مقصدی، سخنگوی فراکسیون مقابله با فساد اقتصادی و اداری، رانتی بین برخی شرکت‌های دولتی با صاحبان نشریات در حوزه تبلیغات وجود دارد که اسناد آن در تابستان سال جاری به دست فراکسیون مقابله با فساد اقتصادی و اداری رسیده است.

است. این بودجه که به «تنخواه» رئیس‌جمهور مشهور شده، در چهارسال اخیر سالانه حدود ۷۰ میلیارد تومان بوده است. تنخواه ۶۸ میلیارد تومانی رئیس‌جمهور در سال آینده در حالی است که مقایسه این مقدار با بودجه تک‌تک ۳۲ نهاد عمومی نشان می‌دهد بین این نهادها، بودجه ۱۰ نهاد بیش‌تر از مقدار تنخواه رئیس‌جمهور و بودجه ۲۲ نهاد دیگر نیز کمتر از مقدار تنخواه رئیس‌جمهور است. بر این اساس، مرکز خدمات حوزه‌های علمیه با ۷۹۹ میلیارد تومان، شورای عالی حوزه‌های علمیه با ۳۴۵ میلیارد تومان، جامعه‌المصطفی با ۳۰۸ میلیارد تومان، سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی با ۲۳۰ میلیارد تومان، سازمان تبلیغات اسلامی با ۲۰۰ میلیارد تومان، شورای سیاستگذاری حوزه‌های علمیه خواهران با ۱۹۲ میلیارد تومان، نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها با ۱۲۹ میلیارد تومان، شورای نگهبان نیز با ۱۲۵ میلیارد تومان، حوزه هنری با ۸۷ میلیارد تومان و شورای برنامه‌ریزی حوزه علمیه خراسان با ۸۵ میلیارد تومان، ۱۰ نهاد عمومی‌ای هستند که بودجه آنها در مقایسه تک‌به‌تک با بودجه تنخواه ۶۸ میلیارد تومانی رئیس‌جمهور، از این مبلغ بیشتر بوده و ۲۲ نهادی که در نمودار آمده‌اند، نهادهایی هستند که در مقایسه تک‌به‌تک با تنخواه رئیس‌جمهور، از این مبلغ کمتر هستند. همچنین نکته جالب توجه اینکه تنخواه رئیس‌جمهور در مقایسه با بودجه هفت نهاد عمومی، از مجموع بودجه آنها نیز حدود یک میلیارد تومان بیشتر است، به‌طوری‌که مجموع بودجه سال ۱۳۹۹ هفت نهاد عمومی در حالی حدود ۶۷ میلیارد تومان است که تنخواه رئیس‌جمهور به‌تنهایی ۶۸ میلیارد تومان است. لازم به ذکر است این نهادها شامل سازمان حج و زیارت با ۶/۸ میلیارد تومان، دبیرخانه خبرگان رهبری با ۷/۲ میلیارد تومان، دانشگاه امام‌صادق(ع) با ۱۳/۳ میلیارد تومان، ستاد اقامه نماز با ۱۶ میلیارد تومان، بنیاد دایره‌المعارف اسلامی با ۹ میلیارد تومان، پژوهشکده امام‌خمینی(ره) و انقلاب اسلامی با ۹/۹ میلیارد تومان و موسسه دایره‌المعارف فقه اسلامی نیز با پنج میلیارد تومان بودجه هستند.